

Frillestads kyrka

56.0172, 12.8408

Frillestads kyrka, är byggd 1877 efter ritningar av Johan Fredrik Åbom, som var arkitekt vid Överintendentsämbetet i Stockholm.

Men det fanns en föregångare på samma plats.

Troligen uppfördes redan på 1100-talet kor och absid i sten intill en träkyrka, och under sent 1100-tal eller tidigt 1200-talet uppfördes ett kvadratisk torn i väster varefter ett murat långhus kom att ersätta träkyrkan. Denna stenkyrka var troligtvis en av de äldre kyrkorna i Helsingborgsområdet.

När medeltidskyrkan revs på 1870-talet och ersattes med den nuvarande kyrkobyggnaden lät man behålla nedre delen av det gamla tornet. Den nya kyrkan byggdes utanpå den medeltida, och för att få en uppfattning om storleken på den äldre kyrkan kan man utgå från bänkarnas ytterkant inne i långhuset som markerar den ursprungliga kyrkans bredd.

Vid en invändig renovering av kyrkan på 1990-talet frilades delar av tornets och tornbågens murverk från sentida puts- och kalklager. Man kunde då konstatera att tornet ursprungligen varit av ansevärd storlek, och minst 13 meter högt.

Vid en renovering i mitten av 1950-talet tog man fram de medeltida kalkmålningar i tornvalvet, som alltså är en kvarvarande del av den tidigare medeltida kyrkan på platsen. Dessa består av kvadermålningar och växtslingor samt ett bildmotiv föreställande två betande rådjur på var sin sida om ett träd.

Målningarna, som har daterats till 1400-talets andra hälft, anses vara utförda av samma skola som varit verksam i Södra Åsums kyrka.

En träskulptur föreställande en sittande Kristus, daterad till 1400-talets andra hälft fanns tidigare i kyrkan, men återfinns numera på Lunds Universitets Historiska Museum. Troligen har träskulpturen avbildat "Kristus i eländet", det vill säga i väntan på korsfästelsen, och fungerat som andaktsbild. På samma museum finns också två skulpterade sandstensdetaljer från 1100-talet vilka tolkas som delar från en tredelad fristående piscina. Den förmodade piscinan har stora likheter med en piscina från Dalby kyrka.

I kyrkan finns en medeltida dopfunt. Den är tillverkad av sandsten från Höör och tillhör den så kallade Allerumsgruppen. Foten är dock tillverkad senare och

utförd av återanvänd sandsten från den medeltida kyrkan.

Dopfatet av mässing är från mitten av 1500-talet och har som bottenmotiv syndafallet.

Dopfunten står intill en klockarebänk och ett podium med en Kristusstaty. Statyn har tidigare stått på kyrkans altare och är en kopia av Thorvaldsens Kristusstaty utförd i carraramarmor.

Altartavlan, eller snarare altartavlorna, för de är tolv till antalet förutom den större i mitten som föreställer Kristus, målades 1956 av den danske konstnären Poul Høm från Bornholm.

I altare som har en altarskiva av finpolerad ölandssandsten ingår också grundstenar av sandsten från ett medeltida altare.

Predikstolen från 1877 har en åttasidig korg och består av ett ramverk med fyllningar som klätts med textilier broderade med tvistsöm utförda av Frillestads syförening och som monterade på predikstolen 1974.

På norra långhusväggen hänger ett medeltida triumfkrucifix av päronträ.

Orgeln i Frillestads kyrka är byggd 1999 av Bergenblad och Jonsson, Farstorp och är byggd som en kopia av en orgel från slutet av 1800-talet, som byggdes av Carl Elfström i Ljungby i Småland. Metallpipor, orgelhus och bälg har återanvänts liksom den stumma fasaden från den gamla orgeln. Även metallpiporna i sju stämmor kommer från den gamla orgeln. De nya stämmorna är gjorda efter förebilder från bland annat Elfströmorglarna i Hånger, Kärda och Tolg kyrkor i Småland.

Storklockan av malm från 1740 gjuten i Malmö av Andrea Wetterholtz. Lillklocka från 1946 gjuten vid M&E Ohlssons klockgjuteri i Ystad.

Källor:

Pdf: "Frillestads kyrka. Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Kerstin Börjesson 2016.

Häfte: Historik över Frillestads kyrka". Staffan Boson.

Webb: Kropps församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

